«ТАСДИҚ ШУДААСТ»
Бо Фармони Директори генералии
ҶДММ ТСА «Спитамен Иншуренс»
____________________Раҳмонов Б.Р.
аз «08» ноябри соли 2025, № 162/25

ҚОИДАИ СУҒУРТАИ ИХТИЁРИИ ҶАВОБГАРИИ МАДАНИЮ ҲУҚУҚӢ ОИД БА ШАРТНОМА

Душанбе – 2025

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1.1. Қоидаи суғуртаи ихтиёрии ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома (минбаъд – «Қоида» ё «Қоидаи суғурта») мутобиқи Кодекси мадании Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти суғуртавӣ» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия шудааст.

1.2. Шартҳое, ки дар Қоидаи суғурта мавҷуданд ва ба матни Шартномаи суғурта дохил карда нашудаанд, барои Суғурташаванда (шахси Суғурташуда) ҳатмӣ мебошанд ва худи Қоида дар сомонаи расмии Суғурткунанда дар шабакаи иттилоотӣ – коммуникатсионии «Интернет» бо суроғаи: www.spi.tj ҷойгир шуда бошад ё Қоида дар як ҳуҷҷат бо шартномаи суғурта ё дар саҳифаи қафои он зикр шуда бошад ва ё ба он замима карда шуда бошад. Дар ҳолати охирин ба Суғурташаванда супоридани Қоидаи суғурта ҳангоми бастани шартномаи суғурта бо қайд шудани он дар шартномаи суғурта тасдиқ карда мешавад.

1.3. Суғурткунанда дар асоси Қоидаи суғурта Шартҳои полиси суғурта ё Иқтибос аз Қоидаи суғуртаро барои шакли (намуди) мушаххаси Шартномаҳои суғурта, ки дар асоси Қоидаи суғурта баста мешаванд, ба Суғурташавандаи мушаххас ё бахше аз Суғурташавандагон нигаронида шудаанд ва шартҳои суғуртаро инъикос менамоянд, таҳия намояд, алалхусус: субъектҳо ва объектҳои суғурта, номгӯи ҳодисаҳои суғуртавӣ, муҳлат ва тартиби пардохти мукофоти суғуртавӣ, муҳлати амали Шартномаи суғурта, тартиби муайян намудани маблағи пардохти суғуртавӣ, дигар муқаррарот, то он ҳадде, ки ба қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қоидаи суғурта мухолифат надошта бошад. Чунин Шартҳои полис ё иқтибосҳо аз Қоидаи суғурта ба Шартномаи суғурта замима карда мешаванд ва қисми ҷудонашавандаи он мебошанд. Дар ҳолати татбиқ шудани Шартҳои полиси суғурта ё Иқтибосҳо аз Қоидаи суғурта шартномаи суғурта аз Полиси суғуртавӣ ва Шартҳои полиси суғурта ва ё Иқтибосҳо аз Қоида, ки дар Полиси суғуртавӣ ба он истинод оварда мешавад ва он қисми таркибии Шартномаи суғурта ба шумор меравад, иборат мебошад.

1.4. Суғурткунанда метавонад ба гуруҳҳои алоҳидаи шартномаҳои якхелаи суғурта, ки дар асоси шартҳои Қоидаи суғурта баста шудаанд, номи маркетингӣ гузорад то он ҳадде, ки ин ба қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат накунад ва бо он тартибе, ки меъёрҳои қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд.

2. МАФҲУМҲОИ АСОСӢ

2.1. Дар Қоидаи мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

– **фаъолияти суғуртавӣ** – фаъолияти ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғурткунӣ) оид ба бастан ва иҷрои шартномаҳои суғурта (азнавсуғурткунӣ), ки дар асоси иҷозатномаи мақоми назорати суғуртавӣ тибқи талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад;

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

– **мақоми назорати суғуртавӣ** – Бонки миллии Тоҷикистон, ки вазифаҳои танзиму назоратро дар соҳаи фаъолияти суғуртавӣ анҷом медиҳад;

– **суғуртакунӣ** – муносибатҳо оид ба ҳимояи манфиатҳои қонунии молумулкии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ҳангоми рух додани ҳодисаҳои суғуртавии муайян аз ҳисоби фондҳои пулии аз мукофотҳои суғуртавии (мукофоти суғуртавии) пардохтшуда, инчунин маблағҳои дигари ташкилотҳои суғуртавӣ, ки аз ҷониби ташкилотҳои суғуртавӣ ташаккул ёфтаанд;

– **азнавсуғуртакунӣ** – фаъолияти як ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) оид ба ҳимояи манфиатҳои молумулкии ташкилоти суғуртавии (азнавсуғурташавандаи) дигар, ки бо базиммагирии уҳдадориҳо аз тарафи охирин ҷиҳати анҷом додани ҷуброни суғуртавӣ (ҷуброни суғуртавӣ) аз рӯи шартномаи суғурта алоқаманд мебошад;

– **объекти суғурта** – манфиатҳои молумулкии Суғурташаванда, ки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат надошта, дар шартномаи суғурта пешбинӣ шудаанд;

– **ташкилоти суғуртавӣ** – шахси ҳуқуқие, ки фаъолияти суғуртавиро дар асоси иҷозатномаи дахлдори мақоми назорати суғуртавӣ ба роҳ мемонад;

– **Суғурташаванда** – шахси воқеӣ ё ҳуқуқие, ки бо ташкилоти суғуртавӣ шартномаи суғуртаро бастааст;

– **Суғуртакунанда** – Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди ташкилоти суғуртавӣ ва азнавсуғуртакунии «Спитамен Иншуренс», ки дар асоси иҷозатномаи аз тарафи мақоми назорати суғуртавӣ дода шуда фаъолияти суғуртавиро ба амал мебарорад.

– **Фоидагиранда** – шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки аз ҷониби Суғурташаванда барои гирифтани ҷуброни суғуртавӣ (ҷуброни суғуртавӣ) дар Шартномаи суғурта таъин шудааст ва дар полиси суғуртавӣ дарҷ гардидааст;

– **хавфи суғуртавӣ** – ҳодисаи эҳтимолӣ, ки дар ҳолати рух додани он суғурта анҷом дода мешавад;

– **тарифи суғуртавӣ** – арзиши воҳиди рӯйпӯшкунии суғуртавӣ;

– **ҷуброни суғуртавӣ** – маблағе, ки ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) тибқи шартномаи суғурта ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ барои пӯшонидани зарари ба молу мулки суғурташуда расонида пардохт менамояд;

– **мукофоти суғуртавӣ (ҳаққи суғуртавӣ)** – маблағи пулии дар шартнома дарҷшуда, ки онро суғурташаванда уҳдадор аст ба ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) бо тартиб ва дар муҳлатҳои дар шартномаи суғурта муқаррargардида пардохт намояд;

– **маблағи суғуртавӣ** – маблағи пулие, ки ба он объекти суғуртавӣ суғурта карда шудааст ва он ҳаҷми ниҳоии масъулияти ташкилоти суғуртавиро (азнавсуғуртакуниро) ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ дар бар мегирад;

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

– **ҳодисаи суғуртавӣ** – воқеае, ки ҳангоми рух додани он ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) тибқи қонун ва шартномаи суғурта бояд пардохти суғуртавиро (пардохти ҷуброни суғуртавиро) анҷом диҳад;

– **сирри суғуртавӣ** – сирри тиҷоратии Суғурташаванда, шахси суғурташуда ё фоидагиранда ва ё маълумоти дигар оид ба Суғурташаванда, шахси суғурташуда ё фоидагиранда, ки дар амалигардонии фаъолияти суғуртавӣ ба ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) ва шахси фаъолияти миёнаравии суғуртавиро анҷомдиҳанда (агент, брокер) маълум гардидааст;

– **шартномаи суғурта –** шартнома дар шакли коғазӣ ва электронӣ, ки тибқи он Суғурташаванда уҳдадор аст мукофоти суғуртавиро мутобиқи шартнома пардохт намояд ва ташкилоти суғуртавӣ уҳдадор аст ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ба молу мулки суғурташуда зарари воқеӣ ё зарар нисбати дигар манфиатҳои молумулкии суғурташуда расонида шудааст, бо шартнома пешбинишуда ба Суғурташаванда ё шахси сеюм (Фоидагиранда), ки ба фоидаи ӯ шартнома баста шудааст, ҷуброни суғуртавиро анҷом диҳад;

– **полиси суғуртавӣ** – ҳуҷҷат дар шакли коғазӣ ва электронӣ, ки воқеияти баста шудани шартномаи суғурта ва тибқи талаботи шартномаи мазкур мавриди амал қарор гирифтани уҳдадориҳои ташкилоти суғуртавиро оид ба пардохти ҷуброни суғуртавӣ (ҷуброни суғуртавӣ) тасдиқ менамояд;

– **амалҳои суғурташуда (Фаъолияти суғурташуда)** – амалҳои ҷудогонаи (фаъолияти) Суғурташаванда, ки ба рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ва уҳдадории Суғуртакунанда барои пардохти ҷуброни суғуртавӣ аз рӯи Шартномаи суғурта оварда мерасонад;

– **шахси суғурташуда** – шахсе, ки таваккали уҳдадории касбии ӯ суғурта шудааст, бояд дар Шартномаи суғурта номбар карда шавад ва бояд мутобиқи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалинамоии дар Шартномаи суғурта ишорашудаи фаъолияти касбӣ ва/ё бастани шартнома барои амалинамоии фаъолияти касбӣ ҳуқуқ дошта бошад. Агар Шахси суғурташуда дар Шартномаи суғурта номбар нашуда бошад, таваккали фаъолияти касбии уҳдадории худи Суғурташаванда суғурташуда ҳисобида мешавад;

– **шахсони сеюм** – ҳар кадом шахсе, ки метавонад ба ӯ зарар ҳангоми амалинамоии фаъолияти касбии Суғурташаванда расонида шавад, ба истиснои кормандони Суғурташаванда ҳангоми иҷрои уҳдадориҳои меҳнатӣ (хизматӣ, вазифавӣ), ки нисбати Суғурташаванда аффилятсия шудаанд, шахсе, ки нисбати онҳо Суғурташаванда аффилятсияшуда мебошад. Шартномаи суғурта метавонад номгӯи шахси дигарро пешбинӣ намуда бошад, ки дар доираи шартнома шахсони сеюм мебошанд;

– **ҳолатҳои ғайричашмдошт (ҳолатҳои рафънопазир)** – зери мафҳуми ҳолатҳои рафънопазир тарафҳо чунин мефаҳманд: амалҳои ҳарбӣ ва оқибатҳои онҳо, амалҳои террористӣ, ҷунбишҳои шаҳрвандӣ, корпартоиҳо, исён, мусодиранамоиҳо, реквизитсияҳо, ҳабс, нобудкунӣ ва ё нуқсондоркунии молумулк бо фармоиши ҳукуматҳои шаҳрвандӣ ва ё ҳарбӣ, ҷорӣ кардани ҳолатҳои

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

фавқулодда ва ё ҳолатҳои махсус, ошӯб, табаддулотҳои давлатӣ, сӯиқасдҳо, шӯришҳо, инқилобҳо, таъсири силоҳи ядроӣ.

3. ОБЪЕКТҲОИ СУҒУРТА

3.1. Объекти суғуртавӣ ин, манфиатҳои молумулкие, ки бо хароҷотҳои пешакӣ муайян нашудаи масъулият барои иҷро нашудан ё ғайриимкон будани иҷрои уҳдадориҳои аз шартнома бароянда аз ҷониби Суғурташаванда вобастагӣ дорад мебошанд.

3.2. Предмети суғурта шакли аниқи имконияти ҷавобгарии Суғурташаванда барои вайрон кардани уҳдадориҳо оиди шартнома мебошад.

3.3. Таҳти шакли суғурташудаи ҷавобгарии Суғурташаванда ҳама ё қисми маблағҳои зарарҳои Фоидагиранда ва (ё) ҳама ё қисми мабалағҳои ҷаримаи аҳдшикани фаҳмида мешавад.

3.4. Таҳти зарарҳои Фоидагиранда фаҳмида мешавад:

– хароҷотҳое, ки аз ҷониби Фоидагирандагон амали шудааст ё бояд амалӣ гардад, ки барои ҷуброни зарарҳои амволӣ бо вайронкунии уҳдадориҳои шартномавӣ (зарари дақиқ) расонида шудааст;

– нагирифтани фоидаҳо аз ҷониби Фоидагирандагон, ки онҳо дар ҷараёни шартҳои мубодилавӣ гирифта метонист, агар Суғурташаванда уҳдадориҳоро (фоидаи аз даст дода шуда) вайрон карда бошад.

Таҳти ҷаримаи аҳдшиканӣ намуди оне, ки шартнома пешбинӣ кардааст оид ба ҷавобгарии Суғурташаванда боиси суғурта ва/ё қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, фаҳмида мешавад:

– сабтшуда, ки зарар дар қисме ки бо ҷаримаи аҳдшиканӣ пушонида нашудааст;

– истиноӣ, ки фақат руёнидани ҷаримаи аҳдшиканӣ роҳ дода мешавад, аммо на зарарҳо;

– алтернативӣ, ки оид ба интихоби кредитор ҷаримаи аҳдшиканӣ ё зарар руёнидан мумкин аст;

– ҷарима, ки зарар дар маблағи пурраи зиёда аз ҷаримаи аҳдшиканӣ руёнидан мумкин аст.

3.5. Ҳаҷмҳои масъулият барои вайронкунии уҳдадориҳо оид ба шартнома мувофиқи шартҳои шартнома ва/ё қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд.

3.6. Манфиатҳои ғайриқонунии Суғурташаванда суғурта карда намешавад.

4. СУБЪЕКТҲОИ СУҒУРТА

4.1. Тибқи Қоидаи мазкур субъектҳои суғурта ин, Суғурткунанда, Суғурташаванда ва Фоидагиранда мебошанд, ки дар шартномаи суғурта ҳамчун тараф нишон дода шудаанд.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

5. ҲОДИСАҲОИ СУҒУРТАВӢ

5.1. Аз рӯи Қоидаи мазкур ба ҳайси ҳодисаи суғуртавӣ расонидани зарар ба молу мулки шахси сеюм аз ҷониби Суғурташаванда (шахси суғурташуда) дар натиҷаи ҳодисаи пешомада, ки дар шартномаи суғурта дарҷ гардидааст ва дар давраи амали шартномаи суғурта ҳангоми амалинамоии фаъолияти касбии Суғурташуда аз ҷониби Суғурташаванда (шахси суғурташуда), аз рӯи шарнома касбӣ ба вуқуъ омадааст, эътироф карда мешаванд.

5.2. Далели расонидани зарар ба молумулки шахси сеюм бояд бо қарори қувваи қонунӣ гирифта ва ё даъвои молумулкӣ, ки ба таври расмӣ ба Суғурташаванда мутобиқи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳодшуда тасдиқ карда шавад. Қарори суд ва ё даъвои молумулкӣ бояд ба таври расмӣ ба Суғурташаванда дар давраи амали шартномаи суғурта пешниҳод карда шавад, агар шартномаи суғурта ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад. Илова бар он шартномаи суғурта метавонад давраи муайяни вақт бо гузаштани вақти шартномаи суғурта пешбинӣ намуда бошад, ки дар муддати он Суғуртакунанда танзими қарори судӣ ва ё даъвои молумулкиро бо вобастагӣ бо аз ҷониби Суғурташаванда расонидани зарар ба шахси сеюм барои баррасӣ қабул менамояд, ба шарте, ки ҳодисае, ки сабаби чунин расонидани зарар гардидааст, дар давраи амали шартномаи суғурта ҷой дошта бошад.

5.3. Инчунин Суғуртакунанда дигар ҳодисаҳои суғуртавиро тибқи шартномаи суғурта ҳамчун ҳодисаи суғуртавӣ этироф мекунад.

6. ХАВФҲОИ СУҒУРТАВӢ

6.1. Хавфи суғуртавӣ – таваккали расидани зарарарҳои Суғурташуда дар алоқамандӣ бо пешниҳоди ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома ба ҳисоб меравад.

6.2. Мутобиқи Қоида хавфи суғуртавӣ ин далели ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома суғуташаванда дар давраи амали Шартномаи суғурта оиди ҷуброни зарарҳо, дар шакли пулӣ, ки ба шахсони сеюм дар натиҷаи амалҳои нодурусти Суғурташаванда ва ё Суғурташуда расонида шудааст, ва дар давраи амали Шартномаи Суғурта ва ё, мутобиқи Қоида, то ибтидои давраи амали Шартномаи Суғурта ба вуқӯъ пайвастааст, ки бо зарурат ба зарари Суғурташуда оварда мерасонад.

7. ТАРТИБИ МУАЙЯН НАМУДАНИ МАБЛАҒИ СУҒУРТАВӢ

7.1. Маблағи суғуртавӣ маблағи пулиест, ки дар ҳудуди он Суғуртакунанда уҳдадор мешавад, ки пардохти ҷуброни суғуртавиро ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ амалӣ намояд ва он бо созиши Суғурташаванда ва Суғуртакунанда муайян карда мешавад.

7.2. Ҳангоми имзои Шартномаи суғурта ҳаҷми ҳадди ниҳоии ҷуброни суғуртавӣ аз рӯи як ҳодисаи суғуртавӣ (лимити ҷуброн аз рӯи як ҳодисаи

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТА
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

суғуртавӣ) ва ҳаҷми ҳадди ниҳоии суғуртавии ҷуброн нисбати ҳамаи ҳодисаҳои суғуртавие, ки дар муддати амали Шартномаи суғурта (маблағи суғуртавӣ) рух медиҳанд, муайян карда мешавад.

7.3. Аз ҷониби Шартномаи суғурта метавонанд лимитҳои ҷуброн нисбати расидани зарар муқаррар карда шавад:

7.3.1. Ҳаёт ва саломатии як шахс.

7.3.2. Ҳаёт ва саломатии якчанд шахс.

7.3.3. Молу мулки ҳар кадом як шахс ва ё шумораи шахс.

7.3.4. Аз рӯи силсилаи зарарҳо, ки аз як ҳодиса бармеояд.

7.4. Маблағҳои суғуртавӣ (лимитҳои ҷуброн) нисбати хароҷотҳое, ки бо қонеъ кардани талаботҳои асосноки Шахси сеюм нисбати Суғурташаванда, хароҷотҳои Суғурташаванда барои пешбурди парвандаҳо аз рӯи ҳодисаҳои эҳтимолӣ, инчунин хароҷотҳои дигар алоқаманд, ки дар Қоида ишора гардиданд, бо мувофақаи тарафҳо аз таҷрибаи умумӣ (омор) нисбати ҳаҷмҳои ин хароҷотҳо муқаррар карда мешавад.

7.5. Маблағи суғуртавӣ бо пули миллии сомонӣ муқаррар карда мешавад. Бо созиши Тарафҳо дар Шартномаи суғурта маблағи суғуртавӣ метавонад бо ҳаҷми баробарҳаҷми маблағи асъори хориҷӣ ишора карда шавад (минбаъд – суғурта бо баробарҳаҷми асъорӣ).

8. ТАРИФИ СУҒУРТАВӢ

8.1. Меъёри тарифӣ дар асоси меъёрҳои тарифии базавӣ бо дарназардошти шартҳои мушахасси суғуртавӣ муқаррар карда мешавад.

8.2. Ҳангоми муайян кардани маблағи мукофоти суғуртавӣ, ки тибқи шартномаи суғурта бояд пардохт карда шавад, Суғуртакунанда тарифҳои суғуртавиеро, ки аз ҷониби ӯ ҳисоб карда шудаанд ва ба мақоми назорати суғуртавӣ мувофиқа гардидаанд, бо дарназардошти дараҷаи хавфи суғуртавӣ, муҳлати суғурта, хавфҳои суғурташуда, инчунин дигар ҳолатҳое, ки барои муайян намудани эҳтимолияти фаророрасии ҳодисаи суғуртавӣ ва ҳаҷми зарари имконпазир аҳамияти муҳим доранд, ҳисоб карда шудаанд, истифода мебарад.

8.3. Суғуртакунанда дар ҳар як ҳолати мушаххас ҳангоми бастани шартномаи суғурта барои муайян намудани дараҷаи хавфи суғуртавӣ ва баҳисобгирии хусусиятҳои молу мулки мушаххас ҳуқуқ дорад ба меъёрҳои заминавии тарифӣ коэффитсиентҳои болораванда ва пастшавандаро (минбаъд номида мешавад – коэффитсиентҳои ислоҳӣ) мутобиқи Услубҳои иҷозатдодашудаи ҳисобкунии тарифҳои суғуртавӣ ба Қоидаи мазкур истифода барад. Қарор дар бораи ҳаҷми муайяни коэффитсиенти баландкунанда ё пасткунанда аз ҷониби Суғуртакунанда пас аз омӯзиш ва баҳодиҳии маълумот ва ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамуда ва имзонамудаи Суғурташаванда қабул карда мешавад. Андозаи мушаххаси тарифи суғуртавӣ бо мувофиқаи тарафҳо дар шартномаи суғурта муайян карда мешавад.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

9. МУКОФОТИ СУҒУРТАВӢ

9.1. Ҳаҷми мукофоти суғуртавӣ дар асоси маблағҳои суғуртавӣ, меъёрҳои тарифавӣ ва муҳлати суғурта ҳисоб карда мешавад.

9.2. Ҳангоми суғурта ба муҳлати камтар аз як сол мукофоти суғуртавӣ бо тартиби чунин фоиз аз ҳаҷми солонаи он пардохт карда мешавад: 1 моҳ – 20%, 2 моҳ – 30%, 3 моҳ – 40%, 4 моҳ – 50%, 5 моҳ – 60%, 6 моҳ – 70%, 7 моҳ – 75%, 8 моҳ – 80%, 9 моҳ – 85%, 10 моҳ – 90%, 11 моҳ – 95%.

9.3. Пардохти мукофоти суғуртавӣ тариқи ғайринақдӣ амалӣ карда мешавад.

9.4. Ҳангоми имзои Шартномаи суғурта ба муҳлати на камтар аз як сол ба Суғурташаванда метавонад ҳуқуқ барои пардохти мукофоти суғуртавӣ дар якчанд марҳилаҳо (муҳлатнок), бо қисмҳои баробарбузургҳаҷм ва ё нобаробарбузугҳаҷм (бо мукофот) дода шавад, илова бар он ӯ уҳдадор аст мукофоти суғуртавиро аз рӯи тартиб ва муҳлати пешбининамудаи Шартномаи суғурта супорад.

9.5. Оқибатҳои пардохти бемаврид ва/ё пардохти нопурраи мукофотӣ навбатӣ (муҳлатнок):

9.5.1. Агар дар муҳлати пешбининамудаи Шартномаи суғурта ҳақи навбатӣ (муҳлатнок) ворид карда нашавад, онгоҳ ба Суғурташаванда давраи имтиёзнок пешниҳод карда мешавад, ки аз 30 (сӣ) рӯз зиёд нест, агар Шартномаи суғуртаи давраи дигарро барои пардохти қарзи мукофоти суғуртавии муҳлаташ гузашта пешбинӣ накарда бошад. Илова бар он Суғуртакунанда ягон зарарҳое (зарар), ки дар натиҷаи рух додани ҳодисаи суғуртавӣ, дар муддати давраи имтиёзнок ва то лаҳзаи пардохти қарзи мукофоти Суғурташавандаро аз рӯйи мукофоти суғуртавии пардохтнашуда ҷуброн наменамояд.

9.5.2. Агар дар муҳлати Шартномаи суғурта барои пардохти мукофоти навбатии суғуртавӣ (муҳлатнок) пешбининамуда назар ба маблағи дар Шартномаи суғурта пешбинишуда камтар гузаронида шуда бошад, онгоҳ ба Суғурташаванда давраи имтиёзнок пешниҳод карда мешавад, ки аз 30 (сӣ) рӯз зиёд нест, агар Шартномаи суғурта барои супоридани ҳаққи навбатии суғуртавии муҳлаташ гузашта давраи дигарро пешбинӣ накарда бошад.

9.5.3. Санаи пардохти қарзи мукофоти навбатӣ аз соати 00:00 дақиқаи рӯзи баъди санаи ворид шудани мукофоти суғуртавии навбатӣ (муҳлатнок) ба суратҳисоби Суғуртакунанда ҳисоб карда мешавад, агар Шартномаи суғурта ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад.

9.5.4. Агар дар давраи имтиёзноки пардохти қарзи мукофоти навбатӣ (муҳлатнок) пардохт карда нашавад, Шартномаи суғурта аз лаҳзае, ки бояд мукофоти навбатӣ (муҳлатнок) аз ҷониби Суғурташаванда бидуни пешниҳоди давраи имтиёзнок барои пардохти мукофот аз рӯйи мукофоти суғуртавии пардохтнашуда пардохт мегардид, қатъгардида ҳисоб карда мешавад. Илова бар он Суғуртакунанда ягон намуди зарарҳое (зарар), ки дар натиҷаи рух додани ҳодисаи суғуртавӣ, баъди санае, ки ҳаққи навбатӣ (муҳлатнок) бояд аз ҷониби Суғурташаванда бидуни пешниҳоди давраи имтиёзнок барои пардохти мукофот

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

пардохт мегардид, ҷуброн намекунад. Агар мукофоти навбатӣ (муҳлатнок) ба пуррагӣ ворид карда нашуда бошад, қарзи он дар муддати давраи имтиёзнок пӯшонида нашуда бошад, Суғуртакунанда ба Суғурташаванда ҳаққи ба пуррагӣ пардохтнакардаи ӯро бо соқит кардани хароҷотҳо ва (ё) зарарҳои амалишуда бармегардонад, агар Шартномаи суғуртаи ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад.

9.6. Бо супориши хаттии Суғурташаванда мукофоти суғуртавиро метавонад ҳар кадом шахси дигар супорад, илова бар он аз рӯи Шартномаи суғурта ӯ соҳиби ягон намуд ҳуқуқ намегардад. Оиди супориши мазкур Суғурташаванда уҳдадор аст, ки Суғуртакунандаро бо ирсол кардани тасдиқи ҳуҷҷатии чунин пардохт хабардор намояд. Суғурташаванда барои амали чунин шахс ҷавобгар нест.

9.7. Мукофоти суғуртавӣ бо пули миллии сомонӣ муқаррар карда мешавад. Бо созиши тарафҳо дар Шартномаи суғурта мукофоти суғуртавӣ метавонад дар ҳаҷми баробарҳаҷми бо асъори хориҷӣ муқарраргардида, муқаррар карда шавад.

9.8. Ҳангоми суғуртакунӣ бо ҳамарзиши асъорӣ мукофоти суғуртавӣ бо пули миллии сомонӣ аз рӯи қурби муқаррарнамудаи Бонки миллии Тоҷикистон, ки барои асъори хориҷӣ дар санаи пардохт муқаррар гардидааст (ба ҳисобгузаронӣ) пардохт карда мешавад, агар қурби дигар ё санаи дигари муайян намудани он аз ҷониби қонун ва ё созиши тарафҳо муқаррар нашуда бошад.

9.9. Дар ҳолатҳое, ки аз ҷониби қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисобу китоби байни Тарафҳои Шартномаи суғурта бо асъори хориҷӣ иҷозат дода мешавад, мукофоти суғуртавӣ метавонад инчунин ба Суғурташаванда бо асъори хориҷӣ пардохт карда шавад.

10. ТАРТИБИ БАСТАН, ИҶРО ВА ҚАТЪ НАМУДАНИ ШАРТНОМАҲОИ СУҒУРТА

10.1. Шартномаи суғурта созишномае мебошад, ки аз рӯи он Суғуртакунанда уҳдадор мешавад барои пардохти шартгузоринамудаи Шартнома (мукофоти суғуртавӣ), дар ҳолати пешниҳоди талаби дар асоси қонун пешниҳоднамудаи шахси сеюм ба Суғурташаванда оиди ҷуброни зараре, ки аз ҷониби Суғурташаванда, ба худ уҳдадориро оиди ҷуброни зарари ишорашуда, инчунин хароҷотҳои Суғурташаванда, ки дар натиҷаи пешниҳоди талаб ба ӯ, дар доираи маблағи муқаррарнамудаи Шартномаи суғуртаи (маблағи суғуртавӣ) уҳдадориро бар дӯши худ гирад.

10.2. Шартномаи суғурта метавонад дар асоси аризаи хаттии Суғурташаванда бо роҳи аз тарафи Суғуртакунанда ба Суғурташаванда супоридани Полиси суғуртавӣ (шаҳодатнома, сертификат, расид), ки аз тарафи Суғуртакунанда ва Суғурташаванда имзо шудааст ва Қоидаи суғурта баста шавад.

10.3. Дар сурати аз тарафи Суғурташаванда (Фоидагиранда) пешниҳод гардидани ҳуҷҷатҳое, ки ба ҳақиқат мувофиқат намекунанд, додани маълумоти бараъло бардурӯғ, ки барои муайян кардани дараҷаи таваккали суғуртавӣ аҳамияти муҳим доранд ва дигар ҳолатҳои фиреби баркасдонаи Суғуртакунанда, охирин ҳуқуқ дорад ба тариқи хаттӣ Суғурташавандаро огоҳ намуда, дар асоси талаботи

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
РАЁСАТИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

банди 2 моддаи 196 – и Кодекси мадании Ҷумҳурии Тоҷикистон Шартномаи суғуртаро қатъ намояд.

10.4. Ҳангоми имзои Шартномаи суғурта Суғуртакунанда бояд баҳогузории таваккали суғуртаро гузаронад, махсусан бо хусусиятҳои фаъолияти Суғурташаванда, ки дар алоқамандӣ бо амалинамоии он ухдадории ӯ пешниҳод карда мешавад, шинос шавад.

10.5. Шартномаи суғурта дар шакли хаттӣ ва электронӣ баста мешавад.

10.6. Шартномаи суғурта бо роҳи аз ҷониби Суғуртакунанда ба Суғурташаванда дар асоси аризаи шифоҳӣ/хаттии ӯ супоридани Полиси (Полис-офертаи) суғуртавии имзонамудаи Суғуртакунанда метавонад аз рӯйи яке аз вариантҳои зерин баста шавад:

10.6.1. Дар ҳолати ба Суғурташаванда дар асоси аризаи ӯ супоридани Полиси суғуртавӣ розигии Суғурташаванда барои бастани шартномаи суғурта дар асоси шартҳои пешниҳоднамудаи Суғуртакунанда (Аксепти Суғурташаванда) бо қабул намудани Полиси суғуртавӣ аз Суғуртакунанда тасдиқ мегардад.

10.6.2. Дар ҳолати ба Суғурташаванда дар асоси аризаи ӯ супоридани Полис-офертаи суғуртавӣ розигии Суғурташаванда барои бастани шартномаи суғурта дар асоси шартҳои пешниҳоднамудаи Суғуртакунанда (Аксепти Суғурташаванда) бо пардохт намудани мукофоти суғуртавӣ аз ҷониби Суғурташаванда бо тартиб ва дар муҳлати муқаррарнамудаи Полис-офертаи суғуртавӣ тасдиқ мегардад.

10.7. Дар ҳолати гум кардани Шартномаи суғурта дар давраи амали он ба Суғурташаванда дар асоси аризаи хаттӣ нусхаи мутобиқаткунандаи он дода мешавад, баъди он ҳуҷҷати гумшуда бекоршуда ҳисобида шуда, пардохти суғуртавӣ аз рӯи он амалӣ карда намешавад.

10.8. Шартномаи суғурта метавонад ба ҳар кадом муддати мувофиқанамудаи тарафҳо баста шавад.

10.9. Шартномаи суғурта мутобиқи Қоидаи мазкур кутоҳмуддат ҳисобида мешавад, агар он ба муддати камтар аз як сол баста шуда бошад.

10.10. Агар Шартномаи суғурта ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад, он аз санаи ибтидои суғурта, ки дар Шартномаи суғурта ишора карда шудааст, қувваи қонунӣ мегирад. Дар Шартномаи суғурта метавонад дигар воситаи қувваи қонунӣ гирифтани Шартнома пешбинӣ карда шавад, махсусан аз соати 00:00 дақиқа аз санаи баъди пардохти мукофоти суғуртавӣ оянда, ки Шартномаи суғурта пешбинӣ намудааст.

10.11. Рӯзи пардохти мукофоти суғуртавӣ рӯзи гузаронидани воситаҳои пулӣ ба суратҳисоби Суғуртакунанда ба ҳисоб меравад.

10.12. Агар баъди бастани Шартномаи суғурта мукофоти суғуртавӣ (ва ё мукофоти аввалини он) ба Суғуртакунанда дар муддат ва дар ҳаҷми муқаррарнамудаи Шартнома пардохт карда нашавад, Шартномаи суғурта қувваи қонунӣ нагирифта ҳисобида мешавад.

10.13. Шартномаи суғурта дар чунин ҳолатҳо қатъ карда мешавад:

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

10.13.1. Ба итмом расидани мухлати амали он.

10.13.2. Иҷро кардани уҳдадориҳои Суғуртакунанда дар назди Суғурташаванда аз рӯи Шартнома ба таври пурра.

10.13.3. Аз ҷониби Суғурташаванда пардохт нагардидани мукофоти суғуртавӣ дар муҳлатҳои муқаррарнамудаи Шартнома.

10.13.4. Барҳамхурии Суғурташаванда, ки шахси ҳуқуқӣ мебошад ва ё марги Суғурташаванда, ки шахси воқеӣ мебошад.

10.13.5. Барҳамхурии Суғуртакунанда аз рӯи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон.

10.13.6. Қабули қарор аз ҷониби суд оид ба беэътитбор донистани Шартномаи суғурта.

10.13.7. Дар ҳолатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон.

10.14. Суғурташаванда ҳуқуқ дорад аз Шартномаи суғурта дар ҳар кадом вақт даст кашад, агар дар лаҳзаи дасткашӣ имконияти рух додани ҳодисаи суғуртавӣ, аз рӯи ҳолатҳои аз ҳодисаи суғуртавӣ фарқкунанда аз байн нарафта бошад.

10.15. Суғурташаванда ва Суғуртакунанда ҳуқуқ доранд аз шартномаи суғурта дар ҳар кадом вақт, баробари оиди он огоҳ намудани тарафи дигарро ба таври хаттӣ на кам аз 30 рӯз то рӯзи қатъшавии шартномаи суғурта огоҳ намояд.

10.16. Агар Шартномаи суғурта пеш аз муҳлат дар вобастагӣ бо он, ки имконияти рух додани ҳодисаи суғуртавӣ қатъ карда шавад ва мавҷудияти хавфи суғуртавӣ аз рӯи ҳолатҳои аз ҳодисаи суғуртавӣ фарқкунанда қатъ карда шуда бошад, мутобиқи Кодекси маданӣ Суғуртакунанда ба қисми мукофоти суғуртавӣ, баробарҳаҷм ба вақте, ки дар муддати он суғуртакунӣ амал мекард, ҳуқуқ дорад.

10.17. Суғуртакунанда метавонад бо мақсади азнавсуғуртакунӣ дар шартномаҳои суғурта шартҳоеро, ки ба стандартҳо ва таҷрибаи байналмилалии азнавсуғуртакунӣ мутобиқат мекунанд, истифода намояд. Банди мазкур нисбати шартномаҳое, ки ба азнавсуғуртакунӣ фаро гирифта намешавад, татбиқ намегардад.

11. ҲУҚУҚУ УҲДАДОРИҲОИ ТАРАФҲО

11.1. Суғурташаванда ҳуқуқ дорад:

11.1.1. Бо Қоидаи суғурта шинос шуда, нусхаи онро гирад.

11.1.2. Дар ҳолати гум кардани Шартнома/Полиси суғуртавӣ, нусхаи Шартнома/Полиси суғуртавиро гирад.

11.1.3. Дар мавриди бастани шартномаи суғурта шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро барои гирифтани пардохти суғуртавӣ тибқи шартномаи суғурта Фоидагиранда таъин намояд.

11.1.4. Бо созиш бо Суғуртакунанда аз рӯи Шартномаи суғурта маблағи суғуртавиро муқаррар намояд.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

11.1.5. Аз нав дида баромадани шартҳои Шартномаи суғурта ҳангоми гузаронидани чорабиниҳои, кам гардонандаи эҳтимолияти рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ва ё ҳаҷми зарари эҳтмолӣ дар вақти ҳодисаи суғуртавиро талаб намояд.

11.1.6. Аз дигар ҳуқуқҳои муқаррарнамудаи Қоидаи мазкур ва қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистонро бархӯрдор аст.

11.2. Суғурташаванда уҳдадор аст:

11.2.1. Мукофоти суғуртавиро дар ҳаҷм ва муҳлати муқаррарнамудаи Шартномаи суғурта пардозад;

11.2.2. Ба Суғуртакунанда ҳангоми бастани Шартномаи суғурта дар бораи ҳамаи ҳолатҳои ба вай маълум ва барои баҳогузории дараҷаи хавфи суғуртавӣ аҳамияти назаррас дошта, оиди дигар шартномаҳои суғурта, инчунин оиди ҳар кадом тағийроти дигаршавии дараҷаи хавфи суғуртавӣ хабар диҳад.

11.2.3. Ҷуброни расонидашударо пардохт накунад, ҳар кадом даъвоҳо ва талабҳои ба вай пешниҳодгардандаро қисман ва ё пурра эътироф накунад, инчунин ягон уҳдадориҳои бевосита ва ё бавоситаро оиди ба танзим даровардани чунин талабҳо бе розигии хаттии Суғуртакунанда бар дӯши худ нагирад.

11.2.4. Ҳамаи чораҳои имкондорпазирро оидии пешгирии ҳодисаи суғуртавӣ ва ҳангоми ба миён омадани он чораҳои имконпазирро оиди кам кардани зарар андешад.

11.2.5. Ба Суғуртакунанда ҷуброни суғуртавиро (ва ё қисмати мутобиққунандаи онро) баргардонад, агар ошкор карда шавад, ки чунин ҳолате, ки аз рӯи қонунунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қоидаи суғурта ва Шартномаи суғурта, пурра ва ё қисман Суғурташандаро аз ҳуқуқ ба ҷуброни суғуртавӣ маҳрум менамояд.

11.2.6. Баъди он, ки ба Суғурташаванда дар бораи ба шахси сеюм расидани зарар маълум гашт, вай уҳдадор аст:

11.2.6.1. Фавран дар давоми се рӯз (72 соат) дар бораи ба амал омадани ҳодисаи суғуртавӣ бо қайди тамоми ҳолатҳои сар задани ҳодисаи суғуртавӣ бо ҳама гуна воситаи дастрас ба Суғуртакунанда хабар расонад. Тамоми хабарҳо дар бораи ҳодисаҳое, ки аломати ҳодисаи суғуртавӣ доранд дар шакли хаттӣ ва ё электронӣ бо имзои Суғурташаванда ё намояндаи ваколатдори ӯ, ки муфассал дар бораи тамоми ҳолатҳои сар задани чунин ҳодиса огоҳӣ дорад.

11.2.6.2. Чораҳои ақлона ва дастрасро дар ҳолати ба миёномада барои пешгирӣ ва ё паст кардани зарар, наҷоти ҳаёт ва молумулки шахси ҷабрдида андешад. Бо андешидани чунин чораҳо, Суғурташаванда бояд нишондодҳои Суғуртакунандаро риоя намояд, агар онҳо ба Суғурташаванда расонида шуда бошанд.

11.2.6.3. Ба Суғуртакунанда аризаи хаттӣ аз рӯи шакли муқаррарнамудаи Суғуртакунанда оиди пардохти ҷуброни суғуртавӣ бо истифодаи маводҳои мавҷуда пешниҳод намояд.

11.2.6.4. Фавран ба Суғуртакунанда хабар диҳад:

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

– дар бораи дар алоқамандӣ бо расонидани зарар шурӯъ кардани парвандаи судӣ, аз ҷониби мақомоти салоҳиятдор гузаронидани тафтишот, гузоштани ҳабс ба молумулк, гузаронидани амалҳои дигари тартиботӣ;

– дар бораи ҳамаи талаботҳои хусусияти молумулкӣ дошта, ки ба Суғурташаванда дар алоқамандӣ бо расонидани зарар пешниҳод гардидаанд. Ҳангоми гирифтани чунин талабҳо аз шахси ҷабрдида Суғурташаванда уҳдадор аст ба ин шахс Шартҳое, ки дар асоси онҳо таваккал суғурта гардидааст, инчунин зарурати ба дархостҳои хаттии Суғуртакунанда оиди пешниҳоди ҳуҷҷатҳое, ки барои гузаронидани тафтишоти ҳодисаи суғуртавӣ аз ҷониби Суғуртакунанда, инчунин зарурати иштироки Суғуртакунанда дар вақти азназаргузаронии молумулк ва ё баҳогузории зарари расонидашуда фаҳмонад;

– оиди аз ҷониби шахси ҷабрдида ба суд пешниҳод кардани аризаи даъвогӣ. Дар ин ҳолат, Суғурташаванда бо хоҳиши Суғуртакунанда уҳдадор аст ба шахси ишоракардаи Суғуртакунанда ваколатнома барои ҳуқуқи пешниҳод намудани Суғурташаванда дар равандҳои судӣ бо тамоми ваколатҳои тартиботии зарура пешниҳод намояд.

11.2.6.5. Бе розигии хаттии Суғуртакунанда талаботи дар алоқамандӣ бо расонидани зарар пешниҳодгардидаро эътироф накунад, бар дӯши худ ягон уҳдадорӣ оиди ба низом даровардани чунин талабҳо нагирад, инчунин ягон пардохтро ба шахси сеюм дар алоқамандӣ бо рух додани ҳодисаи суғуртавӣ амалӣ нагардонад.

11.2.6.6. Ба Суғуртакунанда дар ҳимояи судӣ ва ғайрисудӣ дар алоқамандӣ бо баррасии ҳолатҳои расонидани зарар мусоидат намояд.

11.2.6.7. Ба Суғуртакунанда тамоми маълумоти мавҷуда ва ҳуҷҷатҳое, ки оиди сабабҳо, хусусият ва ҳаҷми зарари расонидашуда маълумот гирифтан мумкин аст, аз он ҷумла ҳуҷҷатҳое, ки аз мақомоти салоҳиятдори давлатӣ гирифтаро низ пешниҳод намояд.

11.2.7. Дигар уҳадориҳои дар Шартномаи суғурта, Қоидаи суғурта ва қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраршударо иҷро намояд.

11.3. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад:

11.3.1. Ҳангоми имзои Шартномаи суғурта ба ҳамаи ҳуҷҷатҳои барои муайян намудани дараҷаи таваккал зарура шинос шавад.

11.3.2. Ба гузаронидани экспертиза талаботҳо ва ё даъвоҳои дигари аз ҷониби Суғурташаванда (шахси суғурташуда) пешниҳодгардида ва ё даъвоҳои дигар бо мақсади эътироф кардани ҳодиса ҳамчун ҳодисаи суғуртавӣ.

11.3.3. Бо супориши Суғурташаванда (шахси Суғурташуда) манфиатҳои ӯро барои ба танзим даровардани даъвоҳо ва ё талабҳои аз ҷониби Суғурташаванда (шахси Суғурташуда) дар алоқамандӣ бо ҳодисаи суғуртавӣ намояндагӣ намояд.

11.3.4. Маълумоти аз ҷониби Суғурташаванда пешниҳодгардидаро тафтиш намояд, инчунин аз ҷониби Суғурташаванда (шахси суғурташуда) иҷро гардидани талабҳо ва шартҳои Шартномаи суғуртаро тафтиш намояд.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

11.3.5. Ба мақомоти салоҳиятдор дархостҳоро аз рӯи далели рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ирсол намояд.

11.3.6. Ворид намудани тағийрот ба шартҳои Шартномаи суғурта ва пардохти мукофоти иловагии суғуртавиро талаб намояд, агар тағийрот дар дараҷаи таваккали суғуртавӣ баъди ба имзо расонидани Шартнома ба миён омада бошад.

11.3.7. Аз дигар ҳуқуқҳои муқаррарнамудаи Қоидаи мазкур ва қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистонро бархӯрдор аст.

11.4. Суғурткунанда ухдадор аст:

11.4.1. Суғурташавандаро бо Қоидаҳои суғурта шинос намояд ва як нусхаро ба ӯ супорад;

11.4.2. Дар ҳолати аз ҷониби Суғурташаванда (шахси Суғурташуда) гузаронидани чорабиниҳое, ки ба паст кардани рух додани таваккали суғуртавӣ ва ҳаҷми зарари эҳтимолӣ, аз рӯи аризаи Суғурташаванда Шартномаи суғуртаро бо назардошти чунин аз нав ба имзо расонад;

11.4.3. Махфияти маълумоте, ки сирри тиҷоратиро ташкил медиҳад, таъмин намояд.

11.4.4. Ҳангоми аз Суғурташаванда гирифтани ариза оиди расидани зарар Суғурткунанда ухдадор аст:

– экспертизаи ҳодисаи суғуртавиро гузаронад, сабаб ва ҳаҷми зарари расидаро муқаррар намояд;

– санади суғуртавӣ тартиб диҳад;

– дар муҳлати муқарраршуда пардохти суғуртавиро амалӣ намояд, ҳангоми набудани асос барои ин – ба Суғурташаванда хулосаи асоснок оиди даст кашидан аз пардохти суғуртавӣ ирсол намояд.

12. МУАЙЯН НАМУДАНИ ҲАҶМИ ЗИЁН Ё ЗАРАР

12.1. Пардохти суғуртавӣ аз ҷониби Суғурткунанда ба сифати ҷуброни зарар аз шахси барои рух додани ҳодисаи суғуртавӣ гунаҳкор гирифташуда, дар тартиб ва шартҳои, пешбининамудаи Шартномаи суғурта дар асоси аризаи хаттии Суғурташаванда, амалӣ карда мешавад. Ҳангоми батанзимдарории берун аз судии даъвоҳо оиди расонидани зарар ҳаҷми ҷуброни суғуртавӣ дар асоси бузургии аз ҷониби Суғурткунанда барои пардохти ҷуброни зарари ба Суғурташаванда эътироф гардида, муқаррар карда мешавад.

12.2. Суғурткунанда бо мақсади содда гардонидани раванди пардохтҳои суғуртавӣ ва ҷубронҳои суғуртавӣ дар ҳолати зарурӣ метавонад, пардохтҳои суғуртавӣ ва ҷубронҳои суғуртавиро то 100 (сад) нишондиҳанда барои ҳисобҳо дар асоси санадҳои суғуртавии дохилӣ (бидуни ҳуҷҷатҳои тасдиққунандаи мақомоти дахлдор) амалӣ намояд.

13. ТАРТИБИ МУАЙЯНКУНИИ МАБЛАҒИ ПАРДОХТИ СУҒУРТАВӢ (ҶУБРОНИ СУҒУРТАВӢ)

13.1. Ҷуброни суғуртавӣ дар ҳудуди маблағҳои суғуртавӣ ва ё меъёрҳои ухдадории муқаррарнамудаи Шартномаи суғурта пардохт мешавад.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

13.2. Агар дар лаҳзаи рух додани ҳодисаи суғуртавӣ манфиатҳои молумулкии Суғурташаванда дар назди ду ва ё якчанд Суғуртакунандаҳо (суғуртаи дукарата), суғурта шуда бошад, онгоҳ Суғуртакунанда пардохти суғуртавиро дар ҳаҷми маблағҳои нисбати маблағҳои суғуртавӣ аз рӯи Шартномаи суғурта нисбати маблағҳои суғуртавии умумӣ аз рӯи ҳамаи чунин шартномаҳои басташуда баробарҳаҷм пардохт менамояд.

13.3. Ба маблағи пардохти суғуртавӣ (зарар) ворид карда мешавад:

13.3.1. Хароҷоти шахси сеюм, ки ҳуқуқи ӯ поймол карда шудааст, барои барқарор кардани ҳуқуқи поймолшуда амалӣ намуда ва ё бояд барои зарари дар алоқамандӣ бо гум кардан ва ё нуқсондоршавии молумулки шахси сеюм (ҳақиқӣ зарари) амалӣ намояд.

13.3.2. Зарари ба ҳаёт ва саломатии шахсони сеюм расонидашуда.

13.3.3. Хароҷоти зарурӣ ва мақсадноке, ки барои паст кардани зарари бо ҳодисаи суғуртавӣ, расониданидашуда, агар чунин хароҷот зарурат дошт ва ё барои иҷрои супоришҳои Суғуртакунанда амалӣ карда шуда буд.

13.3.4. Хароҷоти зарурӣ ва мақсадноке, ки аз ҷониби Суғурташаванда бо розигии хаттии Суғуртакунанда бо мақсади пешакӣ равшан кардани ҳолатҳо ва сабабҳои рух додани ҳодисаи суғуртавӣ, амалӣ карда шудаанд.

13.3.5. Хароҷот барои ҳимояи Суғурташаванда ҳангоми пешбурди парвандаҳои дар мақомоти судӣ ва ҳакамӣ, аз он ҷумла хароҷот барои пардохти хизматрасониҳои экспертон ва адвокатҳо, ки Суғурташаванда дар натиҷаи ба ӯ пешниҳод кардани даъвоҳои молумулкӣ амалӣ намудааст.

Хароҷоти ишоракардашуда танҳо ба шарти суғурта намудани таваккал мутобиқи Қоида ҷуброн карда мешаванд, ҳатто дар ҳолате, ки агар уҳдадории Суғурташаванда оиди ҷуброни зарари расонидашуда мутобиқи даъвои арзшудаи молумулкӣ дар натиҷа рух надодааст.

13.4. Пардохти суғуртавӣ мутобиқи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таври ғайринақдии воситаҳои пулӣ ба суратҳисоби Шахси сеюм ва ё Суғурташаванда амалӣ карда мешавад, агар он мустақилона бо розигии хаттии Суғуртакунанда зарари расонидашударо ҷуброн намуда бошад.

Ҷуброни хароҷотҳое, ки дар Қоидаи суғурта ишора карда шудаанд, ба Суғурташаванда амалӣ карда мешаванд.

13.5. Рӯзи пардохти ҷуброни суғуртавӣ рӯзи аз ҳисоб баровардани воситаҳои пулӣ аз суратҳисоби Суғуртакунанда ҳисоб карда мешавад.

13.6. Агар зарари ба Шахсони сеюм расонидашуда, на танҳо аз ҷониби Суғурташаванда ҷоиз ба ҷуброн бошад, балки аз ҷониби шасхони дигар, ки барои расонидани он ҷавобгаранд, онгоҳ Суғуртакунанда танҳо фарқи байни маблағҳои пуррае, ки ҷоиз ба пардохт мебошанд ва маблағҳое, ки ҷоиз ба ҷубронкунӣ аз дигар шахсе, ки барои расонидани зарар ҷавобгараанд, ҷуброн менамояд.

Суғурташаванда уҳдадор аст Суғуртакунандаро оиди мавҷудияти чунин шахс ва оиди маблағҳои ҷуброние, ки ҷоиз ба ҷуброн мебошанд, хабардор намояд.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

13.7. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад бо мақсади гузаронидани тафтишти дохилӣ нисбати далелҳо, сабабҳо, ҳолатҳои рух додани ҳодисае, ки нишонаи ҳодисаи суғуртавиро дорад, инчунин муқаррар намудани ҳаҷми ҷуброни суғуртавӣ вақти эътирофи ҳодисаро ҳамчун ҳодисаи суғуратавӣ ва мутобиқатан пардохти ҷуброни суғуртавиро тамдид намояд, агар:

13.7.1. Бо ибтикори Суғурташаванда (Шахси суғурташуда) тамйизи иловагии сабабҳо ва ҳолатҳои расонидани зарар гузаронида шуда бошад. Илова бар он муҳлати пардохти ҷуброни суғуртавӣ ба давраи вақте, ки дар муддати он экспертиза гузаронида шудааст, зиёд карда мешавад.

13.7.2. Аз рӯи далели расонидани зарар парвандаи ҷиноӣ оғоз карда шуда бошад ва ё раванди судӣ шурӯъ шуда бошад – то қабули қарори мувофиқаткунанда аз ҷониби суд ё муқаррар намудани ҳолатҳое, ки барои қабули қарор оиди пардохти суғуртавӣ, мамониат намекунанд.

14. ҲОЛАТҲОИ РАД КАРДАНИ ПАРДОХТИ СУҒУРТАВӢ (ҶУБРОНИ СУҒУРТАВӢ)

14.1. Ҳодиса ҳамчун ҳодисаи суғуртавӣ эътироф карда намешавад ва Суғуртакунанда аз пардохти ҷуброни суғуртавӣ даст мекашад:

14.1.1. Агар Суғурташаванда ва (ё) Шахси суғурташуда барқасдона Суғуртакунандаро ҳангоми муайян намудани сабабҳо ва ҳолатҳои дигари расонидани зарар ва / ё ҳаҷми зарари расонидашуда гумроҳ карда бошанд ва дар натиҷаи он ҷуброни суғуртавӣ беасос пардохт гардида бошад ва ё бо ҳаҷми зиёдтар назар ба зарари расидаи ҳақиқӣ муайян ва пардохт гардидааст ва ба фоидаи шахсоне пардохт гардидааст, ки Шартномаи суғурта нисбати онҳо амалинашаванда мебошад.

14.1.2. Агар ба Фоидагиранда зарар ба пуррагӣ аз ҷониби шахси дигари назар ба Суғурташаванда (Шахси суғурташуда) пардохт гардида бошад, ки барои расонидани зарар гунаҳкор аст.

14.1.3. Агар Суғурташаванда аз ҳуқуқи худ оиди талаб ба шахсе, ки барои расонидани зарар ҷавобгар аст ва он аз ҷониби Суғуртакунанда ҷуброн карда шудааст ва ё амалинамоии ин ҳуқуқ бо гуноҳи Суғурташаванда ғайриимкон гардидааст.

14.2. Аз пардохти суғуртавӣ даст кашидани Суғуртакунанда метавонад ба суд даъво оварда шавад.

14.3. Зарарҳое, ки ба миён омадаанд ва ё бо қонеъ кардани Талабҳои, арзшуда (ба вуқӯъомада) дар натиҷаи чунин ҳолатҳо ба вуқӯъ пайвастаанд, ҷуброннашавандаанд:

14.3.1. Аз ҷониби шахси Суғурташуда барқасдона вайрон кардани уҳдадори касбӣ, муқаррароти дастурамалҳои хизматӣ ва ё ҳуҷҷати дигареро муқаррар мекунанд, инчунин барқасдона аз ҷониби вай вайрон кардани қонунҳо ва ё санадҳои танзимкунанда.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

14.3.2. Аз ҷониби шахси Суғурташуда иҷро кардани уҳдадориҳои касбӣ то лаҳзаи бастани Шартномаи Суғурта, ба истинои ҳолатҳое, ки Шартномаи Суғурта мутобиқи Қоида пешбинӣ намудааст.

14.3.3. Аз рӯи ҳар кадом даъвоҳои молумулкӣ/қарорҳои судӣ, ки то лаҳзаи бастани Шартномаи Суғурта арз карда шудаанд.

14.3.4. Аз ҷониби шахси суғурташуда иҷро гардидани вазифаҳои хизматӣ ба сифати Директор (шахси мансабдор) шахси дигари ҳуқуқӣ, назар ба Ширкат.

14.3.5. Аз рӯи ҳар кадом даъвоҳои молумулкӣ/шикоятҳое, ки аз ҷониби Суғурташаванда ҳангоми ба ӯ расидани зарар аз ҷониби Суғурташуда пешниҳод мешаванд, ва ёаз ҷониби Суғурташудаи пешниҳодкунанда ҳангоми ба ӯ за ҷониби Суғурташудаи дигар расидани зарар.

14.4. Ҳодиса ба ҳайси ҳодисаи суғуртавӣ эътироф карда намешавад ва Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад аз пардохти суғуртавӣ дар ҳолатҳои тағйироти назаррас аз ҷониби Суғурташаванда (Шахси суғурташуда) фаъолияти суғурташуда бе розигии пешакии хаттии Суғуртакунанда барои давом додани муносиботи шартномавӣ амалинамуда, даст кашад.

14.5. Мутобиқи қисми 11, моддаи 20 – и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти суғуртавӣ» агар Суғурташаванда ё шахсе, ки ба манфиати ӯ пардохти ҷуброни суғуртавӣ анҷом дода мешавад, ҷуброни пурраи зиёнро (зарарро) аз шахси гунаҳкори зиёнрасонида (зараррасонида) гирифта бошад, дар ин сурат Суғуртакунанда аз додани ҷуброни суғуртавӣ озод мегардад. Ҳангоми аз тарафи шахси гунаҳкор қисман додани ҷуброни зиён (зарар), Суғуртакунанда пардохти ҷуброни суғуртавиро бо дарназардошти маблағе, ки шахси мазкур аз шахси гунаҳкор гирифтаст, анҷом медиҳад.

14.6. Суғурташаванда ва Суғуртакунанда ҳуқуқ доранд, дар Шартномаи суғурта ҳар кадом иловаҳои дигар, истисноҳо ва аниқнамоии муқаррароти Қоида, ки аз ҷониби қонунгузории амалкунанда манъ карда нашудаанд, бо мустаҳкам намудани он дар матни Шартномаи суғурта, мувофиқа намоянд.

14.7. Тибқи муқаррароти қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад дигар асосҳои рад намудан аз ҷуброни суғуртавӣ пешбинӣ гардад.

15. ТАҒИЙРЁБИИ ДАРАҶАИ ТАВАККАЛ

15.1. Дар давраи амали Шартномаи суғурта Суғурташаванда ба Суғуртакунанда оиди тағйиротҳои назарраси нисбати ҳолатҳои ба Суғуртакунанда ҳангоми бастани Шартнома хабардодашуда ва ба вай маълумшуда хабар диҳад, агар ин тағйирот тавонад ба таври арзишнок ба баландшавии хавфи суғуртавӣ (тағйирёбии ҳолатҳо арзишнок ҳисобида мешавад, агар вақте онҳо то он дараҷае дигар шудаанд, ки агар тарафҳо метавонистанд онҳоро ба таври аҳлона пешбинӣ намоянд, Шартнома умуман аз ҷониби онҳо баста намешуд ва ё аз рӯи шартҳои ба таври назаррас фарққунанда баста мешуд) таъсир расонанд.

15.2. Тағйироти назаррас ин ҳар кадом тағйироте эътироф карда мешавад, ки дар маълумотҳо дар Шартномаи суғурта ишора шудаанд (мавҷуданд), ариза барои

ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

суғуртакунӣ, инчунин дигар ҳуҷҷатҳое, ки ба Суғуртакунанда ҳангоми бастан ва иҷрои Шартномаи суғурта пешниҳод гардидаанд (интиқол дода шудаанд). Ҳуҷҷатҳои дар боло ишорашуда қисми ҷудонопазири Шартномаи суғурта мебошанд. Ба чунин ҳолатҳо аз он ҷумла (аммо бе маҳдудият) васеъкунӣ, диверсификатсия ва ё тағийрёбии соҳаи фаъолияти Суғурташаванда (Шахси суғурташуда), ки дар Шартномаи суғурта ишора шудаанд, ворид мешаванд.

15.3. Баъди гирифтани маълумот оиди болоравии хавфи суғуртавӣ Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад тағийрот дар шартҳои Шартномаи суғурта ва ё пардохти мукофоти иловагии суғуртавиро баробарҳаҷм ба болоравии таваккал талаб намояд.

15.4. Агар Суғурташаванда муқобили тағийроти шартҳои Шартномаи суғурта ва ё супоридани мукофоти суғуртавӣ иловагӣ эътироз намояд, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад бекор кардани Шартномаро аз рӯи тартиби пешбининамудаи қонунгузории мадании Ҷумҳурии Тоҷикистон талаб намояд. Махсусан, созишнома оиди бекор кардани Шартнома дар ҳамон шакле, ки Шартнома тартиб дода шудааст амалӣ карда мешавад, ухдадориҳои тарафҳо аз лаҳзаи бастани созишнома оиди бекор кардани Шартнома қатъ карда мешавад, ҳангоми бекор кардани он аз рӯи тартиби судӣ– аз лаҳзаи қувваи қонунӣ гиирифтани қарори суд оиди бекор кардани Шартнома қатъ карда мешавад. Тарафҳо ҳуқуқ надоранд бозгашти он чиро ки аз ҷониби онҳо аз рӯи ухдадориҳо то лаҳзаи бекор кардани Шартнома иҷро карда шудааст талаб намоянд, агар дар қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳолати дигар пешбинӣ нагардида бошад.

15.5. Агар Суғурташаванда ба Суғуртакунанда оиди тағийротҳои назаррас дар мавриди ҳолатҳое, ки ҳангоми бастани Шартнома хабар дода шудааст, хабар надиҳад, онгоҳ мутобиқи Кодекси мадании Ҷумҳурии Тоҷикистон Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад бекор кардани Шартнома ва ҷуброни зарарҳое, ки бо бекор кардани Шартнома вобастаанд, талаб намояд. Суғуртакунанда ҳуқуқ надорад бекор кардани Шартномаи суғуртаро талаб намояд, агар ҳолатҳое, ки сабаби болоравии хавфи суғуртавӣ гардидаанд, аллакай аз байн рафта бошанд.

16. ГУЗАРИШИ ҲУҚУҚИ СУҒУРТАШАВАНДА БА СУҒУРТАКУНАНДА ОИД БА ҶУБРОНИ ЗАРАР

16.1. Тибқи муқаррароти қисми 10, моддаи 20 – и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти суғуртавӣ» ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ба Суғуртакунанда, ки пардохти ҷуброни суғуртавиро (пардохти суғуртавиро) аз рӯи шартномаи суғуртаи масъулият анҷом додааст, дар доираи ин маблағ ҳуқуқи талаби регрессӣ нисбат ба шахси гунаҳкор, ки бо айби ӯ ба Суғурташаванда ё шахсони сеюм зиён (зарар) расонида шудааст, мегузарад. Агар Суғурташаванда аз даъвои худ нисбат ба шахси мазкур ё аз ҳуқуқҳое, ки иҷрои ин талаботро таъмин менамоянд, даст кашад, дар ин ҳолат Суғуртакунанда аз пардохти он қисми ҷуброни суғуртавӣ (пардохти суғуртавӣ), ки бояд аз ин шахс меситонид, озод карда мешавад.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

17. СУҒУРТАИ ДУКАРАТА

17.1. Суғурташаванда (Фоидагиранда) уҳдадор тариқи хаттӣ дар бораи тамоми шартномаҳои суғурта, ки нисбати объекти суғурташуда аз рӯйи айнан ҳамин хавфҳо бо дигар ташкилотҳои суғуртавӣ бастааст, хабар расонад. Ҳамзамон Суғурташаванда (Фоидагиранда) вазифадор аст номгӯи дигар ташкилотҳои суғуртавӣ, объектҳои суғурта ва ҳаҷми маблағҳои суғуртавиро дарҷ намояд.

17.2. Агар дар лаҳзаи фарорасии ҳодисаи суғуртавӣ нисбати объекти суғурташуда дигар шартномаҳои суғурта аз рӯйи хавфҳои ҳаммонанд амал памоянд, он гоҳ Суғурткунанда ҷуброни зарарро дар ҳаҷми мутаносиб ба нисбати маблағи суғуртавӣ аз рӯйи шартномае, ки Суғурткунанда бастааст, ба маблағи умумӣ аз рӯйи ҳамаи шартномаҳои суғуртаи объекти мазкур, ки Суғурташаванда бастааст, пардохт менамояд.

17.3. Агар бастани якчанд Шартномаҳои суғурта нисбати объекти суғурткардаи Суғурткунанда аз рӯйи хавфҳои ҳаммонанд ба маблағе, ки арзиши суғуртавии он (тибқи шартномаи суғурта) барзиёд мебошад, натиҷаи амали барқасдонаи Суғурташаванда бошад, Суғурткунанда ҳуқуқ дорад беэътибор донистани шартнома ва баргардонидани ҷуброни зарари бо ин амал ба ӯ расонидашударо тибқи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон талаб намояд.

18. МАЪЛУМОТИ ШАХСӢ

18.1. Суғурташаванда, ки бо Суғурткунанда шартномаи суғуртаро аз рӯйи шартҳои Қоида ба имзо расонидааст, розигии худро барои коркарди маълумотҳои шахсии дар поён номбаршуда барои амалӣ намудани суғурта аз рӯйи шартномаи суғурта, аз он ҷумла бо мақсади тафтиши сифати пешниҳоди хизматрасонии суғуртавӣ ва танзими даъвоҳо аз рӯйи шартномаи суғурта, назорати шартномаи суғурта, инчунин бо мақсади хабардоркунии Суғурташаванда оиди дигар маҳсулотҳо ва хизматрасониҳои Суғурткунанда медиҳад.

18.2. Маълумотҳои шахсӣ аз инҳо иборат аст: насаб, ном, номи падар, сол, моҳ, сана ва макони таваллуд, маълумоти шиноснома, суроғаи зист, дигар маълумотҳо, ки дар шартномаи суғуртаи бо Суғурташаванда баимзорасида, ки ба маълумотҳои шахсӣ мансуб буда метавонанд.

18.3. Суғурташаванда ба Суғурткунанда ҳуқуқи амалӣ намудани тамоми амалҳо (амалиётҳо) бо маълумотҳои шахсӣ, аз он ҷумла ҷамъ намудан, банизомдарорӣ, ҳифз намудан, аниқнамоӣ (аз нав намудан, тағйир додан), истифода бурдан, ғайришахсӣ намудан, маҳкам кардан, нобуд намуданро медиҳад. Суғурткунанда ҳуқуқ дорад махълумоти шахсиро ба воситаи ворид намудани онҳо ба махзанҳои электронии маълумотҳои Суғурткунанда коркард намояд.

18.4. Суғурткунанда ҳуқуқ дорад бахри иҷроиш уҳдадориҳои худ аз рӯйи шартномаи суғурта маълумотҳои шахсии Суғурташавандаро ба шахсони сеюм интиқол диҳад, ба шарте, ки Суғурткунанада бо шахсони сеюми ишорашуда

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

созишномае, ки бехатарии маълумотҳои шахсиро ҳангоми коркард ва пешгирии ифшо гардидани маълумотҳои шахсиро таъмин менамояд, дошта бошад.

18.5. Бо тасдиқ намудани гирифтани Қоида ва розӣ шудани Суғурташаванда барои коркарди маълумотҳои шахсӣ аз ҷониби Суғурташаванда ӯ розигии худро барои коркарди маълумотҳои шахсии Суғурташаванда аз лаҳзаи ба имзо расидани шартномаи суғурта медиҳад. Розигии Суғурташаванда барои коркарди маъумотҳои шахсии ӯ аз ҷониби Суғурташаванда дар доираи муҳлати муқаррарнамудаи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

18.6. Суғурташаванда ҳуқуқ дорад розигии худро ба воситаи тартиб додани ҳуҷҷати хаттии дахлдор бозхост намояд, ки он бояд ба унвони Суғурткунанда бо ирсоли мактуби фармоишӣ бо огоҳиномаи дастрас намудан ва ё шахсан бо гирифтани забонхати намояндаи ваколатори Суғурткунанда супорида шавад. Ҳангоми аз Суғурташаванда расидани аризаи хаттӣ оиди бозхост намудани маълумотҳои шахсӣ Суғурткунанда аризаи ишорашударо ҳамчун огоҳинома оиди бозхост намудани иҷозати коркарди маълумоти шахсӣ дида мебарояд ва иҷозат аз санаи расидани аризаи ишорашудаи Суғурташаванда бозхостшуда ба ҳисоб меравад. Баъди ба итмом расидани муҳлати шартномаи суғурта (аз он ҷумла ҳангоми бекор намудани он) Суғурткунанда уҳдадор мешавад коркарди маълумоти шахсиро қатъ намояд ва маълумоти шахсии Суғурташавандаро бо расидани муҳлати мурури даъво нобуд созад.

18.7. Суғурташаванда ҳуқуқ дорад ба Суғурткунанда барои истифодаи маълумотҳои дар боло зикрёфта ҳуқуқи истифода надиҳад. Дар ин ҳолат аз ҷониби Суғурташаванда дар шартҳои махсус қайди «Ҳуқуқи истифодаи маълумотҳои шахсӣ дар доираи шартномаи мазкур пешниҳод нагардидааст» мегузорад ва ё дигар муқарраротро, ки тибқи он Суғурташаванда пешниҳоди ҳуқуқи ишорашударо рад менамояд, истифода мебарад.

18.8. Суғурташаванда инчунин ҳуқуқ дорад дар ҳар. вақт розигиро оиди коркарди маълумотҳои шахсӣ маҳдуд ва ё бозхост намояд.

18.9. Ҳангоми норозигии Суғурташаванда барои пешниҳоди маълумотҳои шахсии дар боло зикргардида, Суғурткунанда ҳангоми ба миён омадани зарурати коркарди маълумоти шахсӣ аз Суғурташаванда розигии ӯро дархост менамояд.

18.10. Суғурткунанда инчунин тасдиқ менамояд, ки набудани розиги Суғурташаванда барои коркарди маълумоти шахсӣ аз ҷониби Суғурткунанда бо ҳеҷ ваҷҳ ба ҳуқуқи Суғурташаванда ва ё уҳдадории Суғурткунанда аз рӯйи шартномаи суғуртаи баимзорасида таъсир намерасонад.

Шартҳои дар Қисми мазкури Қоида ишорагардида инчунин ба шахси Суғурташуда ва Фоидагиранда дар ҳодати розигӣ додан/надодани онҳо барои ҳуқуқи истифодаи маълумоти шахсйи онҳо аз ҷониби Суғурткунанда дахл доранд.

19. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

19.1. Баҳсҳое, ки аз шартномаи суғурта ба миён меоянд, бо роҳи гуфтушунид ҳал карда мешаванд.

NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

19.2. Дар сурати ба мувофиқа наомадани тарафҳо баҳс бо тартиби пешбининамудаи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои баррасӣ ба суд пешниҳод карда мешавад.

19.3. Ҳуқуқ ва уҳдадориҳои тарафҳо аз рӯйи шартномаи суғурта, ки дар асоси Қоида баста шудааст, бо қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба танзим дароварда мешавад.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

Замимаи №1
ба Қоидаи суғуртаи ихтиёрии ҷавобгарии
маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома

«Тасдиқ шудааст»
Бо Фармони Директори генералии ҶДММ
ТСА «Спитамен Иншуренс»
________________ Раҳмонов Б.Р
аз «08» ноябри соли 2025, № 162/25

УСЛУБИ БАҲИСОБГИРИИ МЕЪЁРҲОИ ТАРИФҲОИ СУҒУРТАВӢ

ба Қоидаи суғуртаи ихтиёрии ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

1. УСЛУБИ БАҲИСОБГИРӢ

Баҳисобгирӣ (асосноккунии иқтисодии) тарифҳои суғуртавӣ дар асоси муқаррароти Талабот нисбат ба услуби баҳисобгирии тарифҳои суғуртавӣ (минбаъд – Талабот), ки бо қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон №74 аз «21» июни соли 2022 тасдиқ шудааст, омода карда шудааст.

Услуб барои ҳисоб кардани меъёрҳои тарифи суғуртавӣ барои намудҳои хавфноки суғурта мувофиқ буда, дар ҳолатҳои зерин татбиқ карда мешавад:

Омор ё маълумоти дигар оид ба намуди суғурта мавҷуд аст, ки имконият медиҳад қиматҳои зеринро ҳисоб кунем:

- q – эҳтимолияти рух додани ҳодисаи суғуртавӣ аз рӯи як шартномаи суғурта;

$$q = \frac{M}{N} \qquad (1.1.1)$$

- S – маблағи миёнаи суғуртавӣ аз рӯи як шартномаи суғурта.

$$S = \frac{\sum_{i=1}^{N} S_i}{N} \qquad (1.1.2)$$

- Sb – пардохти миёнаи суғуртавӣ аз рӯи як шартномаи суғурта ҳангоми фаро расидани ҳодисаи суғуртавӣ.

$$S_b = \frac{\sum_{k=1}^{M} S_{bk}}{M} \qquad (1.1.3)$$

Дар ин ҷо: N – миқдори умумии шартномаҳои суғуртаи басшуда барои баъзе давраҳои гузашта;

M – миқдори ҳодисаҳои суғуртавӣ дар N шартномаҳо;

S_i – маблағи суғуртавӣ дар вақти бастани i шартнома

i = 1, 2, ..., N.

S_{bk} – пардохти суғуртавӣ дар k ҳодисаи суғуртавӣ;

k = 1, 2, ..., M.

тахмин карда мешавад, ки ягон ҳодиса харобиовар намешавад, агар як ҳодиса боиси якчанд ҳодисаҳои суғуртавӣ шавад.

Баҳисобгирии тарифҳои суғуртавӣ дар асоси шумораи пешакӣ муайяншудаи шартномаҳо (n) ҳисоб карда мешаванд, ки бояд бо Суғурташавандагон баста шаванд.

Меъёрҳои тарифҳои суғуртавӣ аз рӯи ҳаҷми тахминии амалиёти суғуртавӣ (маблағи миёнаи суғуртавӣ дар як шартнома, пардохти миёнаи суғуртавӣ, шумораи тахминии шартномаҳо ва эҳтимолияти рӯй додани ҳодисаи суғуртавӣ) ҳисоб карда шуданд.

Меъёри холис T_x аз ду қисм – қисми асосӣ Тх.ас. T_a ва таваккалӣ сарборӣ Тх.тав. T_c.

$$T_x = T_a + T_c \qquad (1.1.4)$$

- **Қисми асосӣ меъёри холис (Тх.ас.) T_a** – ба пардохтҳои миёнаи суғуртавии Суғурткунанда, ки аз эҳтимолияти рух додани ҳодисаи суғуртавии q, маблағи миёнаи суғуртавии S ва

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

пардохти миёнаи суғуртавии Sv вобаста аст, мувофиқат мекунад. Қисми асосии меъёри холис аз маблағи суғуртавӣ аз рӯи формулаи зерин ҳисоб карда мешавад:

$$T_{a} = 100 * \frac{S_b}{S} * q \qquad 1.1.5$$

- **Сарбории эҳтимолӣ Тн.тав.** $\boldsymbol{T_c}$ – бо мақсади ба назар гирифтани зиёд будани эҳтимолии шумораи ҳодисаҳои суғуртавӣ нисбат ба арзиши миёнаи онҳо ҷорӣ карда мешавад. Ғайр аз q, S ва S_b, сарбории эҳтимолӣ инчунин аз параметрҳои зерин вобаста аст: n – шумораи шартномаҳои марбут ба давраи суғурта, ки барои онҳо суғурта анҷом дода мешавад, паҳншавии миёнаи пардохти суғуртавӣ R_b ва кафолати γ – эҳтимолияти зарурӣ, ки мукофотҳои суғуртавии ҷамъшуда бояд барои пардохти суғуртавии ҳодисаҳои суғуртавӣ кифоя бошанд.

  Агар ташкилоти суғуртавӣ маълумот дар бораи арзиши R_b надошта бошад, метавонанд, ки сарбории эҳтимолиро бо формулаи зерин ҳисоб кунанд:

$$T_c = 1{,}2 * T_a * \alpha(\gamma)\sqrt{\frac{1-q}{x * q}} \qquad 1.1.6$$

Дар ин ҷо: q – эҳтимолияти ба амал омадани ҳодисаи суғуртавӣ;

n – шумораи пешбинишудаи шартномаҳои суғурта.

- **Меъёри умумӣ** $\boldsymbol{T_\Delta}$ – бо формулаи зерин ҳисоб карда мешавад:

$$T_\Delta = \frac{Tx * 100}{100 - f} \qquad 1.1.7$$

Дар ин ҷо: $\boldsymbol{T_x}$ – меъёри холис;

f (%) – ҳиссаи сарборӣ аз меъёри умумии тарифи суғуртавӣ.

Меъёрҳои тарифҳои суғуртавӣ барои шартномаҳои суғурта ба муҳлати як сол ҳисоб карда мешаванд.

Сохтори меъёри тарифҳои суғуртавӣ:

- 25,7% – меъёри холис;
- 51,6% – хароҷотҳо барои пешбурди кор;
- 4,1% – андоз аз даромад;
- 18,6% – фоида.

Баҳисобгирии сарбории эҳтимолӣ. Ташкилоти суғуртавӣ, бо эҳтимолияти g = 0,95, интизор аст, ки пардохти суғуртавии имконпазир аз мукофотҳои суғуртавии ҷамъшуда зиёд набошад, пас аз Ҷадвали 1 a (g) = 1,645.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

Ҷадвали 1

g	0,84	0,90	0,950	0,98	0,9986
a (g)	1,00	1,30	1,645	2,00	3,0000

- **g** – кафолати эҳтимолияти зарурӣ, ки бо он мукофотҳои суғуртавии ҷамъшуда бояд барои пардохти суғуртавии ҳодисаҳои суғуртавӣ кофӣ бошанд;
- **a (g)** – коэффисиенте, ки ба кафолати бехатарии гамма вобаста аст. Қимати онро аз Ҷадвал гирифтан мумкин аст.

2. ҲИСОБКУНИИ МЕЪЁРҲОИ ТАРИФИИ ЗАМИНАВӢ

Ҳисоб кардани меъёрҳои тарифии заминавӣ дар асоси Қоидаи суғуртаи ихтиёрии ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома, ҶДММ ТСА «Спитамен Иншуренс» (минбаъд «Қоида ё Қоидаи суғурта») амалӣ карда шудааст.

Интихоби замина ба натиҷаҳои таҳлили ҳамаҷониба асос меёбад:

- омори худӣ (ҳаҷми он нокифоя аст);
- омори бозор;
- баҳодиҳии коршиносии (экспертии) мутахассисони ҶДММ ТСА «Спитамен Иншуренс».

Маълумоти ибтидоӣ барои ҳисоб кардани тарифҳои суғуртавӣ ва барои муайян кардани эҳтимолияти рух додани ҳодисаҳои суғуртавӣ, пардохтҳои миёнаи суғуртавӣ ва маблағи миёнаи суғуртавӣ дар асоси маълумоте, ки дар давоми фаъолияти Суғуртакунанда ва дигар ташкилотҳои суғуртавӣ, аз ҷумла ташкилотҳое, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва давлатҳои ИДМ фаъолият мекунанд, дар давоми панҷ соли охир ҷамъоварӣ шудаанд ва аз баҳодиҳии коршиносии Суғуртакунанда асос ёфтааст.

Нишондиҳандаҳои ба нақша гирифташудаи шумораи шартномаҳо (n) дар асоси шумораи пешбинишудаи (ба нақша гирифташудаи) шартномаҳои суғурта барои соли оянда муайян карда мешаванд.

Бо истифода аз натиҷаҳое, ки дар натиҷаи коркарди омор ба даст оварда шудаанд, инчунин пас аз баҳодиҳии мутавозуни ҳар як ҷузъи хавф дар хавфи умумии ҳодисаи суғуртавӣ нишондиҳандаҳои зарурӣ барои ҳисоб кардани тарифҳои суғуртавӣ арзёбӣ карда шуданд.

Меъёрҳои тарифии заминавӣ бо тахминкунии тақсимоти якхелаи ҳодисаҳои суғуртавӣ ва тақсимоти муқаррарии ҳаҷми умумии пардохтҳои суғуртавӣ ҳисоб карда мешаванд.

Бо мақсади таъмини рақобатпазирии маҳсулоти суғуртавӣ ва мутобиқсозии он ба вазъи воқеии бозори суғуртаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, меъёрҳои тарифии ҳисобшуда тасҳеҳ карда шуданд. Дар оянда, бо ташаккули заминаи омории худии Суғуртакунанда ва зиёд шудани ҳаҷми портфели суғуртавӣ, тарифҳои мазкур мавриди бозбинӣ ва дақиқсозӣ қарор дода мешаванд.

Суғуртакунанда ҳангоми бастани шартномаи мушаххаси суғурта ҳуқуқ дорад ба меъёри ибтидоии тарифҳои суғуртавӣ вобаста ба омилҳои ба дараҷаи хавфи суғуртавӣ ва шартҳои суғурта таъсиркунанда коэффисиентҳои афзоянда ва камшавандаро татбиқ намояд:

ОМИЛИ ХАВФ ВА ШАРТҲОИ СУҒУРТА	КОЭФФИСИЕНТҲОИ ТАСҲЕҲӢ	
	на кам	на зиёда
Меъёри тарифи суғуртавӣ барои шартномаи мушаххаси суғурта ҳамчун натиҷаи тарифи ибтидоии суғуртавӣ ва коэффисиентҳои тасҳеҳӣ ҳисоб карда мешавад.	0,01	10

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

Замимаи № 1 ба Қоидаи суғуртаи ихтиёрии ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома

Баҳисобгирӣ ва асосноккунии иқтисодии тарифҳои суғуртавӣ барои суғуртаи ихтиёрии ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома

Нишондиҳанда	Аломат [формула]	Ҷавобгарии ҳуқуқшиносон ва адвокатҳо		Ҷавобгарии сохтмончиён	
		Молу мулки шахсони сеюм	Харочотҳои иловагии Суғурташаванда	Молу мулки шахсони сеюм	Ҳаёту саломатии шахсони сеюм
Баҳодиҳии эҳтимолияти рух додани ҳодисаи суғуртавӣ	q	0,600	0,367	0,667	0,667
Пардохти миёнаи суғуртавӣ аз рӯйи як шартномаи суғурта	S_b	22 917	5 114	18 750	10 313
Маблағи миёнаи суғуртавӣ аз рӯйи як шартномаи суғурта	S	9 131 858	9 131 858	9 131 858	9 131 858
Шумораи ба нақша гирифташудаи объектҳои суғуртамешуда	n	13	13	13	13
Баҳодиҳии қисми асосии меъёри холис	$T_o = 100 * \frac{S_b}{S} * q$	0,151	0,021	0,137	0,075
Дараҷаи бехатарӣ	y	0,95	0,95	0,95	0,95
Коэффисиенти бехатарӣ (миқдори яктарафаи тақсимоти муқаррарии стандартӣ аз сатҳи интихобшудаи бехатарӣ)	a(y)	1,645	1,645	1,645	1,645
Баҳодиҳии сарбории эҳтимолӣ	$T_p = 1{,}2 * T_o * \alpha(\gamma)\sqrt{\frac{1-q}{n*q}}$	0,067	0,015	0,053	0,029
Баҳодидиҳии меъёри холис	$T_n = T_o + T_p$	0,218	0,035	0,190	0,104
Сарборӣ	f	**74,3**	**74,3**	**74,3**	**74,3**
Баҳодиҳии меъёри умумӣ	$T_\Delta = \frac{T_n * 100}{100 - f}$	**0,85**	**0,14**	**0,74**	**0,41**

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

Баҳисобгирӣ ва асоснокkунии иқтисодии тарифҳои суғуртавӣ барои суғуртаи ихтиёрии ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома

Нишондиҳанда	Аломат [формула]	Ҷавобгарии IT ширкатҳо		Ҷавобгарии аудиторон	
		Амали нодурусти касбӣ	Барои ҳимоя, пардохт ва харочот	Шахси ҳуқуқӣ	Шахси воқеӣ
Баҳодиҳии эҳтимолияти рух додани ҳодисаи суғуртавӣ	q	0,733	0,633	0,700	0,667
Пардохти миёнаи суғуртавӣ аз рӯйи як шартномаи суғурта	S_b	20 455	3 947	25 000	31 875
Маблағи миёнаи суғуртавӣ аз рӯйи як шартномаи суғурта	S	9 131 858	9 131 858	9 131 858	9 131 858
Шумораи ба нақша гирифташудаи объектҳои суғуртамешуда	n	13	13	13	13
Баҳодиҳии қисми асосии меъёри холис	$T_o = 100 * \frac{S_b}{S} * q$	0,164	0,027	0,192	0,233
Дараҷаи бехатарӣ	y	0,95	0,95	0,95	0,95
Коэффисиенти бехатарӣ (миқдори яктарафаи тақсимоти муқаррарии стандартӣ аз сатҳи интихобшудаи бехатарӣ)	a(y)	1,645	1,645	1,645	1,645
Баҳодиҳии сарбории эҳтимолӣ	$T_p = 1{,}2 * T_o * \alpha(\gamma)\sqrt{\frac{1-q}{n * q}}$	0,054	0,011	0,069	0,090
Баҳодидиҳии меъёри холис	$T_n = T_o + T_p$	0,218	0,039	0,260	0,323
Сарборӣ	f	**74,3**	**74,3**	**74,3**	**74,3**
Баҳодиҳии меъёри умумӣ	$T_\Delta = \frac{T_n * 100}{100 - f}$	**0,85**	**0,15**	**1,01**	**1,26**

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

Баҳисобгирӣ ва асоснокунии иқтисодии тарифҳои суғуртавӣ барои суғуртаи ихтиёрии ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома

Нишондиҳанда	Аломат [формула]	Ҷавобгарии субъектҳои пешниҳодкунандагони ёрии ҳуқуқӣ		Ҷавобгарии баҳогузорон	
		Амали нодурусти касбӣ	Барои ҳимоя, пардохт ва харочот	Манфиатҳои молу мулкии шахсони сеюм	Пардохти харочотҳои иловагии судӣ
Баҳодиҳии эҳтимолияти рух додани ҳодисаи суғуртавӣ	q	0,500	0,567	0,533	0,600
Пардохти миёнаи суғуртавӣ аз рӯйи як шартномаи суғурта	S_b	25 000	4 412	21 094	4 167
Маблағи миёнаи суғуртавӣ аз рӯйи як шартномаи суғурта	S	9 131 858	9 131 858	9 131 858	9 131 858
Шумораи ба нақша гирифташудаи объектҳои суғуртамешуда	n	13	13	13	13
Баҳодиҳии қисми асосии меъёри холис	$T_o = 100 * \frac{S_b}{S} * q$	0,137	0,027	0,123	0,027
Дараҷаи бехатарӣ	y	0,95	0,95	0,95	0,95
Коэффисиенти бехатарӣ (миқдори яктарафаи тақсимоти муқаррарии стандартӣ аз сатҳи интихобшудаи бехатарӣ)	a(y)	1,645	1,645	1,645	1,645
Баҳодиҳии сарбории эҳтимолӣ	$T_p = 1{,}2 * T_o * \alpha(\gamma)\sqrt{\frac{1-q}{n*q}}$	0,075	0,013	0,063	0,012
Баҳодидиҳии меъёри холис	$T_n = T_o + T_p$	0,212	0,040	0,186	0,040
Сарборӣ	f	**74,3**	**74,3**	**74,3**	**74,3**
Баҳодиҳии меъёри умумӣ	$T_\Delta = \frac{T_n * 100}{100 - f}$	**0,82**	**0,16**	**0,72**	**0,15**

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

Замимаи №2
ба Қоидаи суғуртаи ихтиёрии ҷавобгарии
маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома

НАМУНА

Эзоҳ: Ҳуҷҷати мазкур ҳамчун намуна ба ҳисоб меравад. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад дар шакл ва матни намуна тағйирот ва иловаҳо, ки ба Қоидаи суғурта ва қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат намекунад, ворид намояд.

SPITAMEN insurance

ШАРТНОМАИ
СУҒУРТАИ ИХТИЁРИИ ҶАВОБГАРИИ МАДАНИЮ ҲУҚУҚӢ ОИД БА ШАРТНОМА
№_____

ш. Душанбе **«___» _____ соли 20__**

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди ташкилоти суғуртавӣ ва азнавсуғуртакунии «Спитамен Иншуренс», ки дар асоси Иҷозатномаи Бонки миллии Тоҷикистон барои амалӣ намудани фаъолияти суғуртавӣ ФС №____________ аз «___» ____________ соли 20__ фаъолият мебарад, минбаъд «Суғуртакунанда» номида мешавад, дар шахсияти Директори генералӣ ___________________, ки дар асоси Оинномa амал мекунад, аз як Тараф ва аз тарафи дигар _______________________ минбаъд «Суғурташаванда» номида мешавад, дар шахсияти ________________________________, ки дар асоси Оинномa амал менамояд, дар якҷоягӣ минбаъд «Тарафҳо» номида мешаванд, Шартномаи суғуртаи ихтиёрии масъулияти маданию ҳуқуқӣ оид ба шартномаи мазкурро (минбаъд – Шартномаи суғурта ё Шартнома), дар мазмуни зер бастанд.

1. ШАРҲИ МАФҲУМҲО

1.1. Дар Шартномаи мазкур чунин мафҳумҳо истифода бурда мешавад:

- **объекти суғурта** – манфиатҳои молумулкии Суғурташаванда, ки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат надошта, дар шартномаи суғурта пешбинӣ шудаанд.
- **Суғурташаванда** – шахси воқеӣ ё ҳуқуқие, ки бо ташкилоти суғуртавӣ Шартномаи суғуртаро бастааст.
- **Суғуртакунанда** – Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди ташкилоти суғуртавӣ ва азнавсуғуртакунии «Спитамен Иншуренс», ки дар асоси Иҷозатномаи аз тарафи мақоми назорати суғуртавӣ дода шуда фаъолияти суғуртавиро ба амал мебарорад.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

- **Фоидагиранда** – шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки аз ҷониби Суғурташаванда барои гирифтани пардохти суғуртавӣ (ҷуброни суғуртавӣ) дар Шартномаи суғурта таъин шудааст ва дар полиси суғуртавӣ дарҷ гардидааст.
- **хавфи суғуртавӣ** – ҳодисаи эҳтимолӣ, ки дар ҳолати рух додани он суғурта анҷом дода мешавад.
- **тарифи суғуртавӣ** – арзиши воҳиди рӯйпӯшкунии суғуртавӣ.
- **ҷуброни суғуртавӣ** – маблағе, ки ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) тибқи Шартномаи суғурта ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ барои пӯшонидани зарари ба молу мулки суғурташуда расонида пардохт менамояд.
- **мукофоти суғуртавӣ** – маблағи пулии дар шартнома дарҷшуда, ки онро Суғурташаванда уҳдадор аст ба ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) бо тартиб ва дар муҳлатҳои дар шартномаи суғурта муқарраргардида пардохт намояд.
- **маблағи суғуртавӣ** – маблағи пулие, ки ба он объекти суғуртавӣ суғурта карда шудааст ва он ҳаҷми ниҳоии масъулияти ташкилоти суғуртавиро (азнавсуғуртакуниро) ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ дарбар мегирад;
- **ҳодисаи суғуртавӣ** – воқеъае, ки ҳангоми рух додани он ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) тибқи қонун ва Шартномаи суғурта бояд пардохти суғуртавиро (пардохти ҷуброни суғуртавиро) анҷом диҳад.
- **шартномаи суғурта** – шартнома дар шакли коғазӣ ва электронӣ, ки тибқи он Суғурташаванда уҳдадор аст мукофоти суғуртавиро мутобиқи шартнома пардохт намояд ва ташкилоти суғуртавӣ уҳдадор аст ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ба молу мулки суғурташуда зарари воқеӣ ё зарар нисбати дигар манфиатҳои молумулкии суғурташуда расонида шудааст, бо шартнома пешбинишуда ба Суғурташаванда ё шахси сеюм (Фоидагиранда), ки ба фоидаи ӯ шартнома баста шудааст, ҷуброни суғуртавиро анҷом диҳад.
- **полиси суғуртавӣ** – ҳуҷҷат дар шакли коғазӣ ва электронӣ, ки воқеияти баста шудани шартномаи суғурта ва тибқи талаботи шартномаи мазкур мавриди амал қарор гирифтани уҳдадориҳои ташкилоти суғуртавиро оид ба пардохти ҷуброни суғуртавӣ (пардохти суғуртавӣ) тасдиқ менамояд.

2. ОБЪЕКТИ СУҒУРТА

2.1. Объекти суғуртавӣ ин, манфиатҳои молумулкие, ки бо хароҷотҳои пешакӣ муайян нашудаи масъулият барои иҷро нашудан ё ғайриимкон будани иҷрои уҳдадориҳои аз шартнома бароянда аз ҷониби Суғурташаванда вобастагӣ дорад мебошанд.

МАБЛАҒИ СУҒУРТАВӢ

3.1. Мутобиқи Шартномаи мазкур маблағи суғуртавӣ, ки дар доираи он объект суғурта шудааст _________,__ (__________________) сомонӣ ___ дирамро ташкил медиҳад.

4. ТАРИФИ СУҒУРТАВӢ ВА МУКОФОТИ СУҒУРТАВӢ

4.1. Тарифи суғуртавӣ мутобиқи Шартномаи мазкур ___ % аз маблағи суғуртавиро ташкил медиҳад.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

4.2. Мукофоти суғуртавӣ мутобиқи Шартномаи мазкур ________(__________) сомонӣ _____ дирамро ташкил медиҳад.

4.3. Аз рӯзи ба имзо расидани Шартномаи мазкур мукофоти суғуртавӣ бо пули миллӣ соомнӣ дар муддати 5 рӯзи корӣ дар ҳаҷми пурра пардохт карда мешавад.

5. ҲОДИСАҲОИ СУҒУРТАВӢ

5.1. Ҳодисаи суғуртавӣ расонидани зарар ба молу мулки шахси сеюм аз ҷониби Суғурташаванда (шахси суғурташуда) ҳангоми амалинамоии фаъолияти касбии суғурташуда аз ҷониби Суғурташаванда (шахси суғурташуда), аз рӯи шарнома касбӣ ба вуқуъ омадааст, эътироф карда мешаванд.

6. ҲУҚУҚ ВА УХДАДОРИҲОИ ТАРАФҲО

6.1. Ҳуқуқу ухдадориҳои тарафҳо дар боби 11 – и Қоидаи суғурта пешбинӣ шудаанд.

7. ТАРТИБ ВА ШАРТҲОИ АМАЛӢ НАМУДАНИ ҶУБРОНИ СУҒУРТАВӢ

7.1. Тибқи муқаррароти бобҳои 12-13 – и Қоидаи суғурта ба танзим дароварда мешавад.

8. ҲОЛАТҲОИ РАД КАРДАНИ ҶУБРОНИ СУҒУРТАВӢ

8.1. Ҳодиса ба сифати ҳодисаи суғуртавӣ эътироф карда намешавад, агар он зери таъсири боби 14 – и Қоидаи суғурта қарор гирифта бошад.

9. АСОСҲОИ ҚАТЪ ГАРДИДАНИ ШАРТНОМАИ СУҒУРТА

9.1. Асосҳои қатъ гардидани Шартномаи суғурта дар боби 9 – и Қоидаи суғурта пешбинӣ шудаанд.

10. МУҲЛАТИ АМАЛИ ШАРТНОМА

10.1. Шартномаи мазкур аз санаи _____________ соли 20_____ то санаи ________ соли ______ амал мекунад.

10.2. Баъди итмоми муҳлати амали Шартномаи мазкур, Шартнома барои соли навбатӣ бо пардохти мукофоти суғуртавӣ барои соли навбатӣ тамдид мегардад.

11. МАХФИЯТ

11.1. Тамоми маълумотҳое, ки дар доираи шартномаи мазкур ба тарафҳо маълум гардидаанд, махфӣ шуморида шуда, бояд дар муддати амали шартнома махфӣ нигоҳ дошта шаванд.

12. ТАРТИБИ ҲАЛЛИ БАҲСҲО

12.1. Баҳсҳое, ки аз шартномаи мазкур бармеоянд дар асоси гуфтушуниди тарафҳо баррасӣ мегарданд.

12.2. Ҳангоми бо роҳи гуфтушунид ҳал нагардидани баҳс, тарафҳо метавонанд ба суд мутобиқи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, муроҷиат намоянд.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

13. ҚИСМИ ХОТИМАВӢ

13.1. Ҳамаи тағйиру иловаҳо ба шартномаи мазкур, ки хаттӣ тартиб дода шудаанд ва дар он имзо ва муҳри тарафҳо дарҷ гардидаанд, қисми ҷудонашавандаи шартномаи мазкур буда, иҷрои он барои тарафҳо ҳатмист.

13.2. Шартномаи мазкур дар ду нусха бо забони тоҷикӣ тартиб дода шуда, якнусхагӣ дар дасти тарафҳо нигоҳдошта мешаванд ва ҳар яки он қувваи якхелаи ҳуқуқӣ дорад.

13.3. Ҳолатҳои бо Шартномаи мазкур пешбининашуда тибқи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қоидаи суғуртаи ихтиёрии ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома ба танзим даровада мешаванд.

14. СУРОҒАИ ҲУҚУҚИИ ТАРАФҲО

14.1. СУҒУРТАКУНАНДА

ҶДММ ТСА «Спитамен Иншуренс»
Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, ноҳияи Шоҳмансур, кӯчаи Истаравшан 18, ошёнаи 2
РМА:020030537
РМБ: 350101808
с/ҳ: 20202972780800000009
Номи бонк: ҶСП «Спитамен Бонк»
с/м: 20402972418081
Телефон: (+992) 44 601 79 97
Сомона: www.spi.tj
Email: info@spitameninsurance.com

Директори генералӣ

_______________ /__________.____./
(имзо) (ному насаб)

14.2. СУҒУРТАШАВАНДА:

____
Суроға: ______________________
РМА: ________________________
РМБ: ________________________
с/ҳ: _________________________
Номи бонк: ___________________
с/м: _________________________
Телефон: (+992)
Сомона: ______________________
Email: _______________________

____

_______________/____________________./
(имзо) (ному насаб)

АЛОҚА БО МО:

+992 44 601 7997 / 7979 / +992 918 20 7997

info@spitameninsurance.com www.spi.tj

Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, ноҳияи Шоҳмансур, кӯчаи Истаравшан 18, ошёнаи 2

QR-кодро сканер намуда дар месенҷерҳо ва сомонаҳои иҷтимоӣ ба мо нависед

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӢ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

Замимаи №3
ба Қоидаи суғуртаи ихтиёрии
ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома

НАМУНА

Эзоҳ: Ҳуҷҷати мазкур ҳамчун намуна ба ҳисоб меравад. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад дар шакл ва матни намуна тағйирот ва иловаҳо, ки ба Қоидаи суғурта ва қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат намекунад, ворид намояд.

ПОЛИСИ СУҒУРТАВӢ

СУҒУРТАИ ИХТИЁРИИ ҶАВОБГАРИИ МАДАНИЮ ҲУҚУҚӢ ОИД БА ШАРТНОМА

Силсила: ___________ Рақам: ___________

Суғуртакунанда: ҶДММ ТСА «Спитамен Иншуренс»

Иҷозатномаи ______________ аз ҷониби БМТ дода шудааст

Суғурташаванда: ____

Суроға: ____

Мӯҳлати амал: аз «_____» ________________ с.20 ______ то «_____» _____________ с.20_

Объекти суғурта: ____

Маблағи суғуртавӣ: ____

Тарифи суғуртавӣ: ____

Мукофоти суғуртавӣ: ____

Ҳудуди амали полиси суғуртавӣ: ____

Санаи барасмиятдарории полиси суғуртавӣ: ____

СУҒУРТАШАВАНДА: **бо Қоидаи суғуртаи ихтиёрии ҷавобгарии маданию ҳуқуқӣ оид ба шартнома шинос шудам ва розӣ мебошам.**

ИМЗО	НОМИ ҲУҚУҚИИ (НОМУ НАСАБИ) СУҒУРТАШАВАНДА

СУҒУРТАКУНАНДА (НАМОЯНДАИ СУҒУРТАКУНАНДА)

ВАЗИФА	ИМЗО	НОМ ВА НАСАБ

АЛОҚА БО МО:

+992 44 601 7997 / 7979 / +992 918 20 7997

Телефони боварии БМТ: (+992) 44 600 15 20

info@spitameninsurance.com www.spi.tj

Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, ноҳияи Шоҳмансур, кӯчаи Истаравшан 18, ошёнаи 2

QR-кодро сканер намуда дар месенҷерҳо ва сомонаҳои иҷтимоӣ ба мо нависед.

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT